Datum
2021-09-29

Beteckning
101-38397-2021

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet

Remiss angående Utredningen om postlagens tystnadsplikts slutbetänkande Ökade möjligheter att förhindra illegal handel via post (SOU 2021:29)

Er beteckning: I2021/01294

Länsstyrelsen i Stockholms län är generellt positiv till utredningens förslag. Det är av stor vikt att underlätta de brottsbekämpande myndigheternas arbete mot illegal handel via post. Länsstyrelsen har nyligen tagit del av Brottsförebyggande rådets rapport 2021:10 ”Narkotikamarknader – En studie av smuggling, gatuförsäljning, internethandel och köpare” som visar att de kriminella nätverken i storstäderna expanderar och att överlåtelser av narkotika via post blivit vanligare under senare år.

Länsstyrelsen i Stockholms län vill framföra följande särskilda synpunkter.

Avsnitt 6.4.2 Postombud

I syfte att minska risken för hot och repressalier mot personal hos exempelvis Postnord bör anmälan till den brottsbekämpande myndigheten göras av arbetsgivaren i stället för att anmälan görs av den anställde.

Avsnitt 6.6.2 En möjlighet eller skyldighet att lämna uppgifter?

Att införa en *möjlighet* för enskilda inom postverksamheten att på eget initiativ lämna uppgifter till brottsbekämpande myndigheter, om fängelse är föreskrivet för brottet, är ett steg i rätt riktning.

Länsstyrelsen anser dock att det om lämpligt bör övervägas att införa en *skyldighet* för arbetsgivare inom postverksamheten att på eget initiativ lämna ut uppgift som rör misstanke om brott till åklagarmyndighet, Polismyndigheten eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år. På så sätt skulle de brottsbekämpande myndigheterna i högre grad kunna bekämpa illegal handel via post.

Länsstyrelsen anser att det finns regionala skillnader inom landet. Tystnadskultur och organiserad brottslighet är vanligare i storstäderna jämfört med till exempel

Postadress
Länsstyrelsen Stockholm
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Regeringsgatan 66

Telefon
010-223 10 00
Fax
010-223 11 10

E-post/webbplats
stockholm@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/stockholm

länen i norra Sverige. Om en skyldighet för arbetsgivare inom postverksamheten införs skulle risken för otillåten påverkan minska enligt länsstyrelsens bedömning.

En möjlighet för enskilda inom postverksamheten att på eget initiativ lämna uppgifter till brottsbekämpande myndigheter kan fungera i de områden där det finns en tillitsfull, väletablerad samverkan mellan näringsliv och myndigheter. Saknas denna samverkan finns risk för ojämlikhet mellan områden avseende vilja att anmäla misstänkta försändelser. Arbetsbelastningen hos företag kan dessutom variera i olika delar av landet vilket gör att det i områden som Stockholm finns en risk att företag, trots tillit och samverkan, inte avsätter tiden för att använda sig av en möjlighet att lämna uppgifter som rör misstanke om brott till brottsbekämpande myndigheter.

Företag som arbetar aktivt med informations- och utbildningsinsatser i syfte att använda sig av möjligheten att anmäla misstänkta försändelser kommer få en merkostnad för denna hantering. I storstadslän som Stockholm, med högt tryck på verksamheter och med många aktörer, kan konkurrens, motivation och tidsaspekter innebära att man avstår möjligheten.

Med den hotkultur som framförallt finns i storstäderna skulle en skyldighet innebära en tydlig anledning att motivera samarbete med myndigheter, både för personal och företag som känner en rädsla för att utsättas för konsekvenser av att anmäla misstänkta försändelser.

En konsekvens av att inte anmäla uppenbart misstänkta försändelser kan förslagsvis leda till en särskild rättsverkan i form av företagsbot. Även om ett sådant förfarande sällan kommer användas så innebär ändå en sådan konstruktion att myndigheter har en möjlighet att med sanktion komma åt oseriösa verksamhetsutövare. Verksamhetsutövare skulle dessutom med ett sådant förfarande ha möjlighet att med arbetsrättsliga åtgärder hantera problem med personal som inte följer reglerna.

Beslutande

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding med jurist Andrea Mesko Petersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillväxtdirektör Anna Conzen och samhällsbyggnadsdirektör Mathias Wahlsten samt tillförordnad rättsdirektör Helena Remnerud medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.